

NAŠE SLIKE.

Šibenik (str. 129) je staro dalmatinsko mesto blizu izliva Krke, ki se tu jako razširi in je v zvezi z morjem po ozkem predoru, ki ga varuje stara utrdba. Šibenik je zidan amfiteatralno ob skalovitem hribu in ima tri trdnjave iz starih časov, ki so jih pa tekom časa opustili in ki zdaj razpadajo. Proti suhi strani ima Šibenik še obrambni zid. V Šibeniku stoluje škof, dalje je tu okrajno glavarstvo, sodišče, pristaniški in carinski urad, lepa, v gotsko-lombardskem zlogu zidana stolna cerkev iz 15. in 16. stoletja. Okoli 7000 prebivavcev živi večinoma od ribištva in mornarstva, od trgovine, vino- in oljkoreje. Šibenik je po železnici zvezan s Spljetom. Priobčili smo danes podobo Šibenika, ker se sliši da hoče Avstrija iz Šibenika narediti morsko trdnjavo po modernih vzorcih. Ker mora Avstrija z ozirom na Balkan in na Italijo zavarovati vse doslej tako zanemarjeno dalmatinsko obrežje, je prav umevno, da si je izbrala Šibenik za trdnjavo.

Kip Žalostne Matere Božje, katerega fotografični posnetek priobčujemo na str. 137., je razstavil kipar Ivan Puc iz Škofje Loke na razstavi „Katoliškega društva rokodel. pomočnikov“ v Ljubljani prošlo leto. Lepa skupina je na razstavi jako ugajala.

Kosciuszkov spomenik, katerega sliko prinašamo na str. 144., bo v kratkem postavljen v Krakovu. Tadeusz Kosciuszko, zadnji vojskovodja poljsk. kraljestva, bo gledal tu s konja na istem trgu, kjer je mnogokrat javno govoril poljskemu ljudstvu in ga bodril k boju za svobodo. Spomenik sedaj vlivajo v umetniški livarni Tomaža Sipka na Dunaju. Model je izdelal prof. Lenard Marconi, izvršitev pa sta preskrbela po Marconijevi smrti njegov zet Anton vitez Popiel in prof. Giacomo Giovanetti v Florenci. Spomenik bo visok 13 in pol metra. Stroške je pokrtil poljski narod s prostovoljnimi darovi.

Kipa J. Strachovskega „Šolar“ in „Šolarica“ (str. 152) sta jako ličen okrasek na novi meščanski šoli v Pragi.

Slike iz Kitajskega, ki jih vidijo čitatelji v tej številki, nam je poslal naš pisatelj oče Veselko Kovač s svojim spisom, ki smo ga začeli priobčevati v tej številki. Od tega slovenskega misionarja imamo še celo zbirko jako zanimivih fotografij s Kitajskega,

ki jih bomo še priobčevali v njegovem zanimivem spisu o potovanju po Rumeni reki.

Rojstni dom Gregorčičev (str. 177.) je v Vrsnem na Goriškem. Hišica je stisnjena med drugimi, prav pohlevna, pa prijazna na videz. Pred hišo sedi oče pesnikov. Dobri starček je umrl lansko leto

Maroški sultan.

dné 21. oktobra. Prej je imel bolno oko, ki ga je moral z ruto zavezati. Naj mu naša podoba ohrani spomin med Slovenci. Storil je dovolj, da je odgojil Slovincem sina-pesnika!

Maroški sultan obrača zadnji čas nase splošno pozornost. Abdul Aziz je vladar dežele, ki

se razteza v severo-zapadni Afriki od 0 do 13. stopinje vzhodne dolžine od Greenwicha, tam kjer se Afrika najbolj približuje Evropi, tako da loči oba dela sveta samo ožina gibraltarska. A maroški sultan ni srečen, kajti doma ga ne ubogajo in mnogo rodov mu plača davek samo, če si ga more s silo vzeti. Tem več prijatelj ima izven države, zlasti Francoze in Nemce, ki se mu oboji kar s silo ponujajo, da bi mu „pomagali“, seveda tako, da bi potem sami ostali gospodarji v Maroku. Nemški cesar se je potrudil celo sam v Maroko, da bi pripravil pot nemškemu

Gibraltarske trdnjave.

vplivu. Francozi, ki mislijo, da imajo večjo pravico do Maroka, so to tako težko gledali, da se je že govorilo o vojski, in posledica teh napetih razmer je bila konferenca zastopnikov velevlasti v Algecirasu, majhnem mestu južne Španske prav blizu Gibraltarja. Na tej konferenci so se pogodili tako, da so se razburjeni duhovi pomirili. Maroški sultan pa stoji v nekakem mednarodnem varstvu. Pri tej priložnosti prinašamo tudi sliko Gibraltarske trdnjave. Gibraltar, arabsko „Džebel al Tarik“ (slovensko: Tarikova skala), je najjužnejši konec Pirenejskega polo-

toka. Skala je visoka 425 m, dolga 4,6 km in široka 1,25 km. Od l. 1704. je v angleški oblasti. Angleži so izpremenili Gibraltar v silno trdnjavo, ki brani vhod v Sredozemsko morje in velja za nepremagljivo. V skalo so vsekane tri visoko obokane galerije, prva 122 m, druga 213 m, tretja 308 m nad morjem; vse so nasajene z ogromnimi topovi največjega kalibra. Ker meri morje na najožjem mestu samo 13 km med Evropo in Afriko, je jasno, zakaj Angleži tako varujejo to svojo tako velevažno posest.

Mnogo se piše o namerah Italije na Albanijo.

Zato prinašamo danes nekaj slik iz okolice Skadra. Skadar je пристanišče albansko in glavno mesto severoalbanskega vilajeta. Mesto stoji na južnem bregu Skadarskega jezera, ki skoro vsako leto preplavlja okolico. V mestu stanuje generalni gubernator, avstrijski generalni konzul in več konzulov drugih držav. V mestu je utrjen grad in velika katoliška katedrala. Prebivavci tkejo, tešejo ladje in izdelujejo orožje. Skadarski bazar ima do 2000 prodajalnic in je eno največjih trgovišč ob vzhodni obali Adrije. Prodaja se večinoma koruza, volna, kože itd. V starih časih se je mesto imenovalo Skodra. Dolgo časa je bilo mesto v srbski oblasti. Od leta 1395. je bil Skadar beneški, od leta 1479. pa je pod turško oblastjo. — Tu je razsajal dne 1. junija prošlega leta hud potres, kakršnega že dolgo niso pomnili. Škoda se je cenila na 50 milijonov frankov, in avstrijski cesar je daroval 25.000 kron. Naši slikarji str. 188. in 189. nam kažeta gorovje iz skadarske okolice z razstresenimi seli in narodno nošo tamošnjega prebivalstva.

Prva koncertna dvorana glede na velikost, akustično in praktično razdelitev prostora v Ljubljani je sedaj velika dvorana hotela „Union“. Pogled z galerije kaže naša slika str. 192. Na svečnico je priredila letos „Glasbena Matica“ v njej Bos-sijev oratorij „Visoka pesem“, ki je napolnil dvorano in uspel najpovoljnejše. Veliki zbor „Glasb. Matice“ je šele v tej dvorani prišel do popolne veljave. Za „Glasbeno Matico“ pa je ravno tu nastopil izborni izvežbani

ženski zbor „Katoliškega društva za delavke“ pod vodstvom g. Ferjančiča, ki je dirigiral tu nekaj svojih „Venčkov narodnih pesmi“, med katerimi so pravi biseri narodne melodije in harmonizacije.

Msgr. dr. Fr. Sedej,

novi nadškof goriški, metropolit ilirski.

Goriška nadškofija je dobila novega višjega pastirja — msgr. dr. Fr. Sedeja. To imenovanje nas še tembolj veseli, ker štejemo dr. Sedeja v vrsto „Dom